

Question:

It happened in Massachusetts in a store called "Lucky Spot."

A woman, Lea Rose Fiega, had tried to throw out a lottery ticket worth \$1 million but had thought that it was a loser. She did not fully scratch off the ticket.

"I was in a hurry, on lunch break, and just scratched it real quick, and looked at it, and it didn't look like a winner, so I handed it over to them to throw away," Fiega said Monday.

The ticket sat in the store for 10 days until Abhi Shah, son of the store owners, noticed the not fully scratched off ticket.

"I scratched the number, and it was one million dollars underneath," Shah told a local TV station.

WHAT IS THE HALACHA? Who knew that the million-dollar lotto case would involve such a classical halachic debate?

The family knew that the ticket belonged to Fiega but was not sure what to do. Ultimately, they decided to give it back to her. Our question, however, is what is the halacha in such a case?

Answer: is that it is complicated and seems to involve a debate between the Ketzot and the Netivot.

The Mitzah of Hashavat Aveda (returning a lost object):

ייוְכֶן תַּעֲשֵׂה לָכָל אֲבֶדַת אָחִידְ אֲשֵׁר תּאבַד מְמֵנוּ וּמְצָאתָהיי

The obligation to return is only if he loses it, however if he intentionally throws it away, there is no mitzvah of Hashavat Aveda.

גמרא בבא מציעא דף כה: מצא כלי באשפה מכוסה לא יגע בו מגולה נוטל ומכריז:

ורמינהו מצא כלי טמון באשפה נוטל ומכריז שכן דרך אשפה לפנות? אמר <u>רב זביד</u> לא קשיא הא בכובי וכסי הא בסכיני והמניק, בכובי וכסי לא יגע בסכיני והמניק נוטל ומכריז. רב פפא אמר הא והא בכובי וכסי ולא קשיא כאן באשפה העשויה לפנות כאן באשפה שאינה עשויה לפנות.

אשפה העשויה לפנות אבידה מדעת היא? אלא באשפה שאינה עשויה לפנות ונמלך עליה לפנותה

§ The mishna teaches: In a case where **one found a vessel in a garbage dump, if** it is **concealed, he may not touch it,** as a person certainly concealed it there. **If** it is **exposed,** the finder **takes** the item **and proclaims** his find. The Gemara **raises a contradiction** from a *baraita*: If one **found a vessel concealed in a garbage dump,** the finder **takes** the item **and proclaims** his find, **because** it is **routine** for **a garbage dump to be cleared.** Therefore, presumably it was not placed there; rather, it is a lost item and one is obligated to proclaim his find.

<u>Rav Zevid</u> said that this is not difficult: This mishna is referring to containers or cups. That *baraita* is referring to knives or a fork [*vehamnik*]. The Gemara elaborates: In the case of containers or cups, which are large, it is inconceivable that they fell there inadvertently, so he may not touch them. In the case of knives or forks, which are small, there is room for uncertainty as to whether it was placed there or whether it fell, so the finder takes the item and proclaims his find.

Rav Pappa said: Both this baraita and that mishna are referring to containers and cups, and nevertheless, it is not difficult: Here, the baraita is referring to a garbage dump that is designed to be cleared; therefore, he must take the vessel and proclaim his find to prevent it from being cleared with the garbage. There, the mishna is referring to a garbage dump that is not designed to be cleared; as it is possible that the owner placed it there, the finder may not touch it.

The Gemara asks: How could one be obligated to proclaim his find of a vessel in a **garbage dump that is designed to be cleared?** Even if the owner of the vessel concealed it there, it is a **deliberate loss** and the owner renounced ownership of the vessel. The Gemara answers: **Rather**, the *baraita* is referring to a **garbage dump that is not designed to be cleared**, and the owner of the land **reconsidered** and decided **to clear it**.

There is a fascinating debate between the Tur and the Rambam (CM 261:4) in regard to someone who throws his wallet in the public thoroughfare. Is it hefker – ownerless, like the Tur and the Ramah hold? Or is it considered a lost object:

טור חושן משפט הלכות אבידה ומציאה סימן רסא

אבידה מדעת היא ואין חייב ליטפל בה וכתב הרמב"ם אף על פי שאין לרואה ליטלה לעצמו מ"מ אין חייב ליטפל בה ומ"כ הרמ"ה ואין נראה כן דאבידה מדעת הוי הפקר

שולחן ערוך חושן משפט הלכות אבידה ומציאה סימן רסא

סעיף ד

המאבד ממונו לדעת אין נזקקין לו. כיצד, הניח פרתו ברפת שאין לה דלת, ולא קשרה, והלך לו

וי"א דרפת לא מקרי אבידה מדעת וחייב להחזירה (טור). השליך כיסו ברשות הרבים והלך לו, ה"ז איבד ממונו לדעתו, ואף על פי שאסור לרואה דבר זה ליטול לעצמו, אינו זקוק להחזיר, שנאמר: אשר תאבד (דברים כב, ג), פרט למאבד לדעתו. וי"א דאבידה מדעת הוי הפקר וכל הקודם זכה

The position of the Rambam and the Shulchan Aruch, it is just that there is no obligation to return it, because the owner willingly threw it. The latter authorities hold that the finder may not take it because it is not considered Hefker – ownerless.

There is another relevant Gemorah in Keritut 24a, where there is a debate between Ray Yochanan and Raish Lakish regarding an ox that was killed and the owner relinquished ownership. Afterward, the witnesses testifying about the ox were found to be aidim zomemim they were seen elsewhere – not at the place where they had given testimony that they were there. Was the relinquishing of ownership valid? Ray Yochanan rules that it nonetheless is considered relinguishes. Raish Lakish rules that it is an erroneous yei'ush and invalid.

יהודה אמר רב דאמר דמור חכמים לרבי מאיר באשם חלו שחוופר קדיו וחבא דייקונן רפליני: אל אביו לא קפיא רלבא שלי הנפקל. דקא סורו אע"ו רלא מונוען לווי ורגווו בוכחשת ובנון שתוכרת חתיבה שנשתיירה דחלב היא ובחכי פלינו דד' פשיר פכר כיון דלs מחוד שלכי ניתפו ומר ומקדישו מודים תכפים לור מאור ריבא יירעה בערר: יכפלונתא דרב ורבה פליגי הני תנאי דר' שלעוד סבירא ליה כרב יהירה אסר רב הי' יותע כרבה. הי' יותע בישיה לאינוס חלוי למנחת כנאות. ריצא לחילין: לא רבי בנחת קנאות לאו לסברת אתי שלא ורנורו ורטור] עני להכשיר הרטר שיהו הטיב בורקין אותה להכי מיהו מנחה אסד אפס חלוי רלבטרה אני פתוך שובו נוקפו ניסי וסקרישו החלכך קססר, ורשה עד שינת אב רוובר כו", שד הנפק שרושו עדיו כל המחיק בו שי בג רמשעה שהעירותו אמילו

מדקחמר כל המחזיק כו זכה בו וים במישי היני במרש ווהא בסקים מדקחמר בכו זהה דקחמר ביצו וייצה בעדר וכווה ובד סכל כל המחזיק כו זכה בו דמשמע אשם חדי פייי ופי פפיי חשה דחפקריה משום שהוח חסור בהנחה הנפקל לא פליני וקפים לרב לחו הכי פירושו חלח זכה כו בדמי השור במה ששוה בחייו יותר מחחר מלסרים ופריך והרי רובע ונרבע דמחיים מני אפם לא פיירי נחופה אלא ועוד דבתוספתה ודב"ק פ"דו היכה בהדית נרבע תמור בהנתה:

עדיה זוממין, חיתן פחמרו פנסתרה הרי היא במנחת קנאות דתניא בבנמצאו עדיה זוממין מנחתה תצא לחולין רבי יוחנן אמר ירעה עד שיםתאב וימכר ויפלו דמיו לנדבה ורכי יוחנן נדמייה למנחת קנאות לא דמי מנחת קנאות לא לכפרה קאתייא אלא לברר עון אבל אשם תלוי רלכפרה אתי מיחה דלה הפקריה רק שיעשה נו מיחה אלא לברר עון אבל אשם תקדו ז ענשו זו הא מייסה זמו ישקף ידי עש ביי הנפלה לכל ברר עון אבל אשם תקדו זו ענשו זו ביים דין לכל לל מדמי הנכלה לכל בריעה בעדו בין שבא מתחוך שלבו נוקפו גומר ומקדישו אמר בריעה מהסיל דפילה הלוש מקדם ומנפון עדיו כל המחזיק בו זכה בו אמר רבא בי קחמר הצ"ם לה מנינו בעלי חיים בגבינו הלו בייתן להויצ מסתברא מעמא דרבי יוחנן כנון דאמרי ליה נרבע שורו אבל אמרו ירבע שורו הוא בעצמו מידע ידיע דלא רבע ולא מפקר ליה ומרח ומייתי עדים ומאי שנא מהא דאמר

רבה בר איתי אמר ר"ל י עיר הנרחת שהוזמו עדיה כל המחזיק בה יי זכה בה עיר בי בי היי היי אמר ה"ל י עיר הנרחת שהוזמו עדיה כל המחזיק בה יי זכה בה עיר הנדחת דרבים נינהו כל חד אמר בדעתיה אנא לא המאי אחרינא המא ומפקר מסוניה אבל הכא דבדידיה תליא מילתא הוא בעצמו מידע ידע דלא רבע ולא מפקר ליה וטרח ומייתי עדים אמר ר"ל מה הנותן מתנה לחבירו ואמר הלה אי אפשי בה כל המחזיק בה זכה בה ומ"ש מהא דאמר רבה בר יויי אבוה אמר רב ששת ואמרי לה א"ר אבהו אמר רב ששת שפי מקבל מתנה שאמר לאחר שבאת מתנה לידו מתנה זו תיכטל מבוטלת אי אפשי בה דבריו קיימין בטילה [היא] אינה מתנה לא אמר כלום מאיי

בשל חוב גובה חותה הימנו. ומהח ליכח לחותוביה לר"ל דכי חמר ר"ל במתנת משלפלין דכיון דחתי לידיה והפקירה הייח הפקר חבל זה לה הפקיר את השדה אלא אינו חפן שתהה המתנה קיימת. אלא סיפה תמיה לן אדר"ל דקתני בטילה היה אינו חפן קיימין דלשעבר משמע והכי קאמר כשקבלתיה לאו לשם מתנה קיבלתיה והודאה בעל דין כמאה עדים לפיכך דבריו קיימין:

עם החים: לברר עון, חם חמת חם פקר: והחמו עדיו, לחחר שננחר דים ליסקל: זכה כו. דהפקר הוא משנגמר דינו: נרבע שורו, ונמרו דינו בסקילה על פיהם דודחי מסתמא אפקריה מיניה דסבר עדי אמת הן הילכך הפקר הוח: וטרח וחייתי עדים. להזימס: עיר הנדחת כו'. וחף על גב דכל חד וחד ידע שלח חטיח וחיכה למימר ממוניה הוא ולא אפקריה ותיובתה דרבה: החריני השחו. והמרי' בחלק ומנהדרץ דף קילנף לדיקים שכפיר הנדחת יולחין ממנה פרומין וממונם חבר: וחמר הלה. מקבל: כל המחזיק בה זכת. דהפקר היה: מקבל מתנה. שטר מחנת קרקע שחמר המקבל לחחר שבח שער המתנה לידו: ה"ג תבטל מבוטלת אי אפשי בה לא אמר כלום בעלה היא אינה מתנה דבריו קיימין ה"ג לה כהשולח גט יי. וששמח מפרש התם משום דתבעל מבועלת חי חפשי בה להבח משמע והוא כבר קבלה לפיכך לה המר כלים והם יש שליו

צדיר רוקא היומי אמל הומושו שר שאברה החתיכה לא. תופי: ה צליה דר"ם שלא היכא בר שמפר השמרינו לברו זו רבה שוד אות אי נמחק, זה ודמותות גבי אשם תלוי כגון דתוכרת חתיכת מים אפילו חברה על פי עדים כיון דלא חושי הערים פלעי רכון ואמרי דירעה עד שישתאב השוא דשור הנמקל ראידי בעדים וא'כ האי דיקאור אכל וויני האורשיה ע"פ עדים לא. רוצה לוטר וחיוטו האו ודאו לא זכי מבוד עלייני דדלנוג שנו אחריני ומעו לחו אכל אם העושי ולא חשיה החויבה אפר אם חביא עדם עדים פליני רבעו פו אלעד. גליון בנדי כתוב רדל אכר וכן גרים רשרי רדל: ל אמרו לו רבע הוא שרון לו המתוק בת עיון בשם ובחים מוחין שו קילי יבר שונבר דינו משד הנכקון יו שנמר דינו המחם רייל. נליון כריים שי רשיין מענם דייצה מעמק רמותר לשתשו רשר הנסקו שמור לשתשו משר נמר דין חתשת הסחיים חיקא רשרי אפילו לריה וכן ברשייו יתו אמאי עניית לקמאי הוא דבור בפרין עצמר: יפו הנסקל שהרי בפרין רסטרדרין מעריך קרא גבר רכון תרבץ שמיתט בכ"ב:

ישחיים כו <mark>וכתבר שכניו היר ידען. האפקריה רכל המחיים כו זכה כי כון האסין לו כיכט שור באינים רצלונא אפל אמיי לו כינ. ופיה ומייה של בינים במחולה אבר ומפקריה היל המחיים בתוכם בינים שנהיכה אפרים המחיים במונים בינים שנהיכה בינים שנהיכה בינים שנהיכה בינים שנהיכה אפרים בינים בינים שנהיכה בינים בינים בינים בינים שנינו רובה שתוא מקויינת או שני ממשלה שלא ירא בינים ואיר לבעלות שמאתי אפרים בינים בינים בינים בינים שנינו רובה שתוא מקויינת או שני ממשלה שלא ירא בינים לא שבר בלום ואין אחר יכול להחויק בה ושעה חוורה עניי לבעלות שמאתי</mark> המתנה קשייה כתיקון וקבלה לא אמר בלום ולא נפתלק ממנה. אבל בשעה שבאת לידו אמר אי אפשי בה אי בבילה היא רבריו קייבין שהרי עוקר הוא המתנה מתחלתה ולא וכה המתויק בהו

Having mentioned a case in which the witnesses of an ox condemned to be stoned are rendered zomemin, the Gemara cites another ruling regarding that case:

שור הבי קרוְסְפְּרָאי אָמֵר רַבִּי יוֹחָנֵן — R' Kruspedai said in the name of R' Yochanan: שור — R' Kruspedai said in the name of R' Yochanan: שור — R' Kruspedai said in the name of R' Yochanan: שור — R' קבי יוֹחָנֵן — If the witnesses against the ox condemned to be stoned were rendered zomemin, בל הַמְחָזִיק בוּ זָכָה בּוּ — whoever seizes [the ox] acquires it. Since the ox was forbidden for benefit, we may assume that the owner abandoned his ownership of it. Because it is ownerless, anyone can take possession of it.

22. R' Kruspedai discusses a case in which the witnesses are found to be zomemin after the court handed down its ruling condemning the ox to death. At that point, [the ox is forbidden for benefit, and the owner certainly despaired of ever being able to use it again. Therefore,] it may be assumed that he abandoned it to hefker (a state of ownerlessness). [Although the abandonment to hefker turns out to be a mistaken one, it still takes effect. For a discussion of this point see Yerushalmi Bava Kamma 4b. See also Teshuvos

The Gemara qualifies R' Yochanan's ruling:

קבון אַמר רָבָא — Rava said: מְּחָרָבְּא טַעְמָא דְרָבִּי יוֹחָנָן — R' Yochanan's reasoning is logical דְּאָמְרִי לִיהּ נִרְבָּע שׁורוּ — where [the witnesses] said of [a person]: "His ox was sodomized." שְּבֶּל אָמְרוּ רָבַע שׁורוּ בְּשׁרוּ — But where they said: "He sodomized his ox," הוא — he himself knows that he did not sodomize [the animal], and realizes that the witnesses are untruthful; וְלֹא מִפְּקֵר לִיהּ וְעָרָח וִמִיִּיתִי עָרִים — but instead bothers to bring witnesses who will render the first pair zomemin. [24] Because he does not abandon the ox in that case, one who seizes it does not acquire it.

The Gemara questions Rava's statement:

פאי שָנָא מָהָא דְאָמֵר רַבְּה בָּר אִיתִי אָמֵר רֵישׁ לָקִישׁ — But why is this different from that which Rabbah bar Issai said in the name of Reish Lakish? He said: עִיר הַנְּדָחַת שֶהוּוַמוּ — If the witnesses against a subverted city were rendered zomemin, בָל הַמַּחַוִּיק

בה זְּכָה בָּה — anyone who seizes property in [the city] acquires it. Since the property was forbidden for benefit, we may assume that the residents abandoned it; therefore, one who takes it may keep it for himself. [25]

In the case of the subverted city, each individual resident knew that he did not sin. Nevertheless, it is assumed that the residents abandoned their property. The same should be true in the case of the condemned ox. Although the owner knew that no sin was committed, we should assume that he abandoned the ox. This contradicts the statement of Rava. —?—

The Gemara differentiates between the case of the condemned ox and that of the subverted city:

עיר הַנְּדְחַת דְּרָבִּים נִינְהוּ — In the case of the subverted city, which has many [residents], אַחָרינָא חָטָא — each one says to himself: אָנָא לא חֲטַאי — "I did not sin, אָחָרינָא חָטָא — but others did sin." ומִפְקר מְמוֹנִיה — Because he assumes that the city is truly subverted, he abandons his possessions. אַבָּל הָבָא הָבָא הָבָא הָבָא הַבָּא הַבָּא הָבָא הַבָּא הַבְּא הַבָּא הַבָּא הַבָּא הַבָּא הַבְּא הַבְּא הַבְּא הַבְּא הַבְּא הַבָּא הַבְּא הַבְא הַבְּא הַבְּא הַבְּא הַבְּא הַבְּא הַבְּא הַבְּא הַבְּא הַבְא הַבְּא הַבְא הַבְּא הַבְּיִי בְּיִבְּי בְּיִבְּי בְּיִבְּי בְּיִיבְיּה בְּיִּהְ בְּיִבְּי בְּיִבְיּה בָּיִיהְ בָּיִים בְּיִבְיּים בְּיִבְּי בְּיִיבְיּי בְּיִבְּי בְּיִיבְיּי בְּיִבְּי בְּיִבְּי בְּיִבְּי בְּיִבְיּי בְּיִבְיּי בּיִבְיּים בְּיִבְיּה בִּיּי בְיִבְיּי בּיִבְי בְּיִבְי בְּיִיבְי בְיִיבְי בְּיִבְי בְּיִבְיּי בְּיִבְי בְּיִבְיּי בְּיִבְיּי בְּיִבְיּי בְּיִבְיּי בְּיִבְיּי בְּיִבְיּי בְּיִבְּי בְּיִבְיּי בְּיִבְּי בְּיִבְיּי בְּיִיבְיּי בְּיִבְיּי בְּיִבְיּי בְּיִבְיּי בְּיִבְּיּי הַיְיִיהְיּי הַיּיְיּי בְּיִבְיּי הַיּבְיּי בְּיִיבְיּי הַיּיִבְיּי הַיּיּי בְּיִבְ

הוא מילָתָא — where the matter depends upon him (i.e. upon whether he himself sinned), הוא בְּעֵצְמוּ מִידֶע יְדַע דְלֹא רָבֶע — he knows of himself that he did not sodomize the animal; וְלֹא מִפְקַר לִיה — therefore, he does not abandon his ownership of it, וְטָרָח וּמִיִיתִי עָרִים — but instead bothers to bring witnesses who will render the first pair zomemin.

CONTROL TO A CONTROL OF THE PROPERTY OF THE PR

- 23. I.e. they testify that the ox was sodomized by someone other than the owner. In that case, the owner assumes that the witnesses are truthful. Therefore, once the court rules that the ox is to be stoned, he abandons it to hefker (<u>Rashi</u>). [An animal used in an act of bestiality is condemned to death (<u>Leviticus</u> 20:15-16).]
- 24. [Aruch LaNer points out an apparent contradiction in Rava's statements. Here Rava agrees that a person who knows the witnesses are lying will generally work to bring witnesses who will render the first pair zomemin. Yet, when Rav earlier employed similar reasoning with regard to the asham talui offering, Rava disputed him! See Aruch LaNer for several approaches to this difficulty; note, however, that some emend the earlier Gemara to read Rabbah in place of Rava (see Shitah Mekubetzes §7), in which case there is no contradiction. For further discussion, see Kodshei David; Ner Tamid; Hagahos HaRadal.]
- 25. If a majority of the residents of a Jewish city in Eretz Yisrael are persuaded by local residents to worship idols, the municipality is designated by the Great Sanhedrin as an עיר הַנְּדְחַת, a subverted city. Those residents guilty of idolatry are beheaded (not stoned, the usual punishment for idolatry). The buildings in the town and the property of all its residents become prohibited for use, and must be destroyed by fire (see <u>Deuteronomy 13:13-19</u>).
- 26. In a subverted city, even the possessions of the righteous residents are forfeit, as is taught in <u>Sanhedrin 111b</u> (<u>Rashi</u>; see Aruch LaNer; see Minchas Kohen). Therefore, even one who himself did not sin abandons his possessions.

Most of the Poskim who deal with the Gemorah in Keritut distinguish between a lack of existent knowledge and something that developed afterward, such as that the aidim became invalid afterward:

שולחן ערוך חושן משפט הלכות מתנה סימן רמא סעיף ב

כל מחילה בטעות יכול לחזור בו. אפילו קנו מיניה

פתחי תשובה על שולחן ערוך חושן משפט הלכות מתנה סימן רמא סעיף ב

רק דבנידון דידן לא הוי מחילה בטעות כלל, דמחילה בטעות לא שייך אלא בשנתגלה להמוחל או לשניהם עכשיו דבר שהיה בשעת המחילה נעלם מהם, משא"כ ע"י דבר הנולד אחר המחילה, דאטו המוחל לחבירו בחזקת שהוא עני ואח"כ נפלה לו ירושה ונתעשר תהיה המחילה בטילה למפרע, זהו ודאי דבר שאין לו שחר כלל

These Poskim hold that if the yei'ush was on account of an error – it is not considered yei'ush.

THE KETZOT AND THE NETIVOT

קצות החושן סימן קמב

ולפי מ"ש בהגהת אשר"י שם בפרק איזהו נשך (סי' ל"ב) בטעמא דרב נחמן דסובר מחילה בטעות הוי מחילה אף על גב דקנין בטעות חוזר, דהיינו משום שהממון תחת ידו יש כח בידו לחזור כיון דבטעות הקנהו, והקדש נמי לא חייל בטעות כיון דבעינן שיגמור בלבו ואין זה גמר כיון דטעה כו', א"כ אדם שיש לו ממון ומוכר אותו לחבירו ומוחל לו אף על פי שהוא בטעות זכה חבירו, מידי דהוי אהפקירא בעלמא דחשיב הפקר, א"כ שכנגדו קנה ביאוש בעלים ע"ש. וביאור דברים, משום דיאוש אפילו בטעות מהני, דיאוש דאבידה נמי בטעות הוא דאילו הוי ידע היכן האבידה לא היה מייאש, וכיון דטעמא דמחילה בטעות לרב נחמן מהני היינו משום יאוש בעלים, א"כ הכא שפיר קאמר רב נחמן כי היכי דאת לא ידעת הוא נמי לא ידע וא"כ הו"ל מחילה בטעות, דהא מצד יאוש והפקר לא זכה רב ענן כיון דלא ידע הזוכה, ובהפקר היכא דסבר שהוא שלו לא קנה, ומצד דעת אחרת מקנה לא מהני דהו"ל מחילה בטעות והוא קנין בטעות דלא מהני:

Rav Aryeh Leib HaCohen Heller (1745–1812), author of the Ketzot HaChoshen, in CM 142:1, understands the Hagaot Ashri as holding at the end that a Yei'ush that was based upon an error is still considered Yei'ush. There are two elements involved in a transfer – the thoughts of the "giver away" and the thoughts of "the receiving party." Granted that the "giver away" person's thoughts may not be effective, but the thoughts of the "receiving party" do work – according to the Ketzot.

נתיבות המשפט ביאורים סימן קמב

לא נראה לי דבריו, דכיון דהוי הפקר ואם קדם אחר וזכה בו קנה, א"כ הכא עכ"פ כשנתוודע לזוכה, אם עשה בו קנין קודם המפקיר ודאי דזכה בו, וא"כ אמאי אמר רב נחמן דהדרא ארעא, היה לו לומר שכל הקודם וזוכה בו זכה בו, ומדאמר הדרא ארעא משמע דאפילו לא זכה בו המוחל עדיין לא יועיל בו קנין הזוכה קודם למפקיר, אלמא דסבר מחילה בטעות לא הוי מחילה והפקר כלל, ושפיר הקשו התוספות הא רב נחמן סבירא ליה בב"מ דהוי מחילה והפקר. ועוד, היעלה על הדעת שאם ידע כשהסיג גבולו והמסייע לא ידע דמהני מטעם מחילה בטעות. אלא העיקר כמ"ש (הרא"ש) [הגהות אשרי] דכשידע שנותן מה שהוא שלו, רק דטעה בדין כגון במוכר דבר שלא בא לעולם דבהיתירא אתי ליד זוכה מהני היאוש, אבל הכא דלא ידע המסייע כלל, הוי כלא ידע שנאבד ממנו וכיאוש שלא מדעת דמי, דהא באיסורא אתי לידיה

Rav Yaakov ben Yaakov Moshe Lorberbaum of Lissa (1760-1832), author of the Netivot HaMishpat, writes (CM 142:3), following the Rosh, on the other hand, would hold that it would not be effective and that there was always an obligation to return the item. He holds that an erroneous renouncement of ownership is not considered a renouncement. He rules with the Rosh's understanding of Rashi.

ש"ך חושן משפט סימן רט

כ' הרא"ש פ' איזהו נשך דדוקא כשידע המוכר שתפס הלוקח ומטעם מחילה והבאתי דבריו לעיל סי' ס"ו סי"ז והכי משמע מפירש"י והנ"י שם וכן מוכח בתוספות ובהגהות מרדכי שם ובתוספות פ' חז"ה דף מ"א בשם רבינו תם וכו מוכח בהגהות אשרי שם ופ' חז"ה:

The Shach (CM 209:5) seems to hold with the Netivot's understanding, as does the Vilna Gaon (in CM 66:78).

KIM LI K'HANI POSKIM

קים לי כהני פוסקים

There is a concept in halacha that the person who is holding onto the item (מוחזק) can say, "I hold like the position of Posaik A – even if Posaik A is a minority opinion – as long as it does not go against the Shulchan Aruch or established halacha. This is called, "Kim Li."

The question is, does the position of the Shach, Vilna Gaon and Netivot, set aside that of the Ketzot to the point where Mr. Shah [store owner] would be unable to use Kim Li?

This question was posed to Rav Herschel Ausch Shlita, formerly the Av Beis Din of Dayan Roth zt"l. He ruled that in such a case, one cannot say Kim Li against these three Gedolei HaPoskim – not withstanding that the Posaik one is holding with is the Ketzot.

BACK TO OUR BODEGA

If, however, the ticket was already thrown out and not found in a pile in the bodega – and it was lost to him and to all people, the halacha would be that the son of the owners could have kept the ticket. It is just that it would be lifnim m'shuras hadin, beyond the letter of the law – but the right thing to do – to give it back to her.

A STUDENT'S QUESTION

Let's say the store owner wants to give the money entirely to Tzedakah? Would the use of Kim Li, if it were applicable, be justified and warranted then? Rav Ausch explained that Kim Li means that it is entirely yours from the perspective of halacha. It would therefore be fully counted as Tzedakah and a Mitzvah to do.